

lijk was het beste uit beide werelden te verenigen, moest hij leren leven met zijn ambivalentie.

### *De weg naar Princeton*

Vos keerde niet terug naar Nederland, om te doceren in Amsterdam of Kampen, maar hij bleef ook niet te Grand Rapids. Er diende zich een mogelijkheid aan die voor Vos de gulden middenweg was: het prestigieuze Princeton Theological Seminary deed een beroep op hem. In januari 1891 hield Briggs bij de aanvaarding van zijn hoogleraarschap bijbelse theologie – een nieuwe leeropdracht aan Union Theological Seminary te New York – een geruchtmakende inaugurele rede over 'The authority of Holy Scripture'. Veel van wat hij in deze rede verkondigde, had hij reeds eerder gezegd, maar door de polemische toon van een getergde Briggs – 'the situation exacted of the speaker that his rhetoric should be fired to some degree of passion',<sup>46</sup> verklaarde hij later – was de rede een frontale aanval op de presbyteriaanse orthodoxie, in casu op Princeton Seminary. De rede was de aanleiding voor een kerkelijke tuchtprocedure die leidde tot Briggs afzetting als predikant.

Maar tevens leidde deze inaugurele oratie tot de vestiging van een leerstoel bijbelse theologie aan Princeton Seminary, met de orthodoxe tegenhanger van Briggs' leeropdracht. Vos was de beoogde hoogleraar voor de nieuwe leerstoel. Als begaafde jonge theoloog – hij werd in 1892 dertig jaar – had men van hem de verwachting dat hij tegen Briggs opgewassen zou zijn. Hoewel Vos onmiddellijk geneigd was op de vroeg in 1892 gedane uitnodiging van Princeton in te gaan,<sup>47</sup> besloot hij toch in Grand Rapids te blijven. Theologische bezwaren tegen de Presbyteriaanse Kerk vormden voor hem geen hindernis meer – 'Ik houd niet van een overdreven kerkisme hoewel ik er vroeger zelf aan geleden heb', schreef hij op 3 juli 1893 aan Bavinck<sup>48</sup> – maar de positie van het neocalvinisme in de Christian Reformed Church was nog steeds zwak en hij was bang met een ontijdig vertrek uit deze kerk ongedaan te maken wat hij in de voorafgaande jaren had opgebouwd. Maar toen begin 1893 een tweede uitnodiging kwam vanuit Princeton en dit keer met sterke aandrang, durfde hij niet opnieuw te weigeren. Misschien viel het hem ditmaal ook minder zwaar met de vertrouwde wereld van Grand Rapids te breken, vanwege zijn relatie met de congregationalistische Catherine Smith, met wie hij op 7 september 1894 in het huwelijk zou treden.

Kuyper, 7 mei 1886: 'Ik kan begrijpen, hoe de gedachte in u opkomt of het niet beter ware met het gereformeerde volk te verhuizen of naar Afrika of naar Amerika.' *Archief-Kuyper*.

45. Vos aan Bavinck, 30 juni 1891. *Archief-Bavinck*.

46. Robert T. Handy, *A history of Union Theological Seminary in New York* (New York, 1987), pag. 71.

47. W. Henry Green aan Warfield, 29 februari 1892: 'I enclose a letter just received from Vos, whose queries I will answer, and who suggests no obstruction in the way of his coming'. *Archief-Warfield*.

48. *Archief-Bavinck*.